

Войските застанаха като мъртви. Отдалечъ-хе, като изподъ небосклона, се подадоха нѣколко конника, които бързо долетѣха тѣкмо къмъ срѣдата на войските. Начело на тѣзи конници върху високъ, красивъ и обученъ конь седѣше хубавъ петдесетъ годишенъ мжжъ съ широко чело и вити мустаци. Това бѣ царь Александъръ II. Около него и задъ него припкаха съ своите коне блѣскаво облѣчени генерали, князе и министри.

Царьтъ съ свитата си обиколи войските. Той се спрѣ предъ българските опълченци. Две дребни българчета, облѣчени въ широки военни дрехи, съ калпаци до очи и ботуши до поясъ, се пъчеха гордо въ редовете съ пушка за почетъ.

— Ще могатъ ли тѣзи юноши да вървятъ съ войските и да се биятъ съ турцитѣ? — запита царьтъ единъ офицеръ. Момчетата чуха царското питане и безъ да чакатъ отговориха.

— „Хай-хай“! Ще вървимъ и ще се биемъ!

Царьтъ се засмѣ и замина къмъ владиците, които бѣха заобиколили една маса посрѣдъ войските.

Извѣрши се молебенъ. Четоха се молитви и се изпѣха църковни пѣсни за помощъ отъ Бога и за успѣхъ.

Царьтъ извади изъ пазвата си едно писмо и го даде на владиката да го прочете.

Въ писмото се казваше: ние поискахме отъ султана и неговите министри да подобрятъ живота на нашите братя българи. Ала султанътъ и управниците му не послушаха. Не остава вече друго срѣдство, освенъ да прибѣгнемъ до оръжието. Жаля синовете на руския народъ, но нѣма що да правя. Трѣбва да помогнемъ на българите. И затова въ името на Бога и на Русия обявявамъ война на султана.